

Krisberedskapsmyndigheten
Samordningsenheten
Box 599
101 31 STOCKHOLM

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2008-791-STA

Ert dnr 0021/2007

2008-11-06

ESTABLISHED 1668

Remissyttrande – Slutredovisning av KBM:s arbete med samhällskritiska beroenden

Riksbanken välkomnar den metod som Krisberedskapsmyndigheten (KBM) presenterar för att kartlägga kritiska beroenden inom och mellan samhällsviktig verksamhet. Riksbanken vill dock framföra att finanssektorns funktionalitet är direkt eller indirekt avgörande för att de flesta delar av samhället ska fungera på en acceptabel nivå, då den svenska samhällsstrukturen är beroende av att varor och tjänster kan finansieras.

Riksbanken delar KBM:s syn på att beroendeförhållandena i dagens samhälle utgör ett problem ur krisberedskapssynvinkel. Idag räcker det inte med att respektive verksamhet har en god krisberedskap, eftersom störningar och problem hos andra kan ge allvarliga konsekvenser för den egna verksamheten. Komplexiteten i beroendena inom och mellan olika samhällssektorer gör det dessutom mycket svårt att överblicka hur sårbar den enskilda verksamheten är. Riksbanken välkomnar därför KBM:s metodförslag och förutsätter att metoden kommer att tillämpas för kartläggning av kritiska beroenden så att krisberedskapsåtgärder kan vidtas ur ett bredare samhällsperspektiv.

Det finansiella systemet har tre huvuduppgifter: att omvandla sparande till finansiering, att hantera risker och att göra det möjligt att genomföra betalningar på ett effektivt sätt. Störningar i det finansiella systemet kommer att påverka alla dessa funktioner, vilket på kort och lång sikt får stora effekter på samhället. Riksbanken delar inte, mot bakgrund av detta, KBM:s bedömning att inga andra samhällsviktiga verksamheter är kritiskt beroende av de finansiella tjänsterna.

Det är i grund och botten en bedömningsfråga vilken nivå man finner vara kritisk och vilken tidshorisont man har i åtanke vid bedömningen. Om det finansiella systemet slutar fungera eller drabbas av stora problem kan de ekonomiska problemen i samhället bli avsevärda och långvariga. Det är inte bara möjligheterna att kunna göra betalningar som blir ineffektiva utan också möjligheten att ge och få krediter. Samhällets förmåga att producera sjukvård, äldreomsorg, avfallshantering, rättsväsende, räddningstjänst, etc. kommer ovillkorligen att påverkas negativt och leda till prioriteringar. Kritiskt behöver således inte begränsas till restaurangens eller

■ bensinstationens möjlighet att ta betalt de första dagarna utan även deras förutsättningar att existera på längre sikt.

Skillnaden mellan resultaten av de undersökta sektorerna ger en bild av att KBM:s projekt inte tillämpat gemensamma bedömningskriterier i arbetet, varken i avseende på allvarliga samhällskonsekvenser eller på de tidsaspekter som alltid måste vägas in i den här typen av frågeställningar. Detta försvårar bedömningen av resultatet.

Riksbanken inser att uppgiften är svår och komplex. Kritiska beroenden kan förekomma i ett stort antal led samtidigt som beroendena är i ständig förändring. Det är därför svårt att exakt kartlägga kritiska beroenden på samhällsnivå, särskilt när det visat sig svårt att genomföra på sektornivå. KBM, och den nya Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, bör därför arbeta för att samhällsviktiga aktörer kartlägger och beaktar sina kritiska beroenden inom ramen för varje enskild organisations krisberedskapsarbete.

Riksbanken välkomnar KBM:s arbete med metodutveckling i syfte att kartlägga kritiska beroenden, men ser brister i hur metoden tillämpats inom ramen för det aktuella projektet och därmed finns det även brister i rapportens resultat.

Beslut i detta ärende har fattats av stabschefen Kai Barvell efter föredragning av Urban Örtberg och Pär Torstensson.

Kai Barvell

Urban Örtberg